

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tervetuloa LUDOS ja suullinen kielitaito sekä lukiodiplomit – webinaariin

28.8. klo 15–16.00/16.30

29.8. klo 16–17.00/17.30

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Ohjelma / Program

Opintopolku ja käyttöoikeudet Ludos-palveluun,
kehittämispäällikkö **Ulla Kauppi**

Ludos-palvelu opettajalle

Ryhmiin jakautuminen

Vieraat kielet ja toinen kotimainen kieli

opetusneuvos **Anu Halvari**

opetusneuvos **Olli Määttä**

Lukiodiplomit

opetusneuvos **Mikko Hartikainen**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

LUDOS-palvelun esittely

Presentation av LUDOS- tjänsten

LUDOS-palvelu otetaan käyttöön lukioissa

LUDOS-tjänsten tas i bruk i gymnasierna

- LUDOS on verkkopohjainen palvelu suullisen kielitaidon, lukiodiplomien ja puheviestintätaitojen (PUHVI) arviointiin.
- LUDOS-palvelu sisältää käyttäjän tarpeen mukaan suodatettavia tehtäviä, ohjeita ja todistus pohja.
- Käyttönoton tueksi Opetushallitus järjestää webinaarien sarjan.
- LUDOS-tjänsten är en webbaserad tjänst för bedömning av muntliga språkfärdigheter, gymnasiediplomen och slutprovet i muntlig kommunikation.
- LUDOS-tjänsten innehåller provuppgifter, anvisningar samt intygsbottnar.
- Till stöd för ibruktagningen av tjänsten ordnar Utbildningsstyrelsen ett webinarium och webbkliniker.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

LUDOS-palvelun käyttöoikeudet

Användarrättigheter till LUDOS-tjänsten

Opettajat LUDOS-palvelun käyttäjinä

- LUDOS-palvelu on osa Opintopolku-palvelukokonaisuutta, eli LUDOS-palvelun käyttöliittymään kirjaudutaan Opintopolun virkailijatunnuksella osoitteessa <https://virkailija.opintopolku.fi>.
- LUDOS-palvelun käyttö edellyttää opettajalta vahvaa tunnistamista ja rekisteröitymistä
 - Oman organisaatiosi Opintopolku vastuukäyttäjä kutsuu opettajan palvelun käyttäjäksi
 - Jos et tiedä kuka on organisaatiosi Opintopolun vastuukäyttäjä, ota yhteyttä LUDOS-palvelun asiakaspalveluun lukio@oph.fi
 - Opettaja saa sähköpostiinsa linkin, jonka avulla hän ohjautuu tunnistautumaan ja rekisteröitymään, tunnistautumisessa käytetään suomi.fi tunnistusmekanismeja
 - Tunnistautumisen ja rekisteröitymisen yhteydessä luodaan käyttöä varten käyttäjätunnus ja salasana, mikäli tunnukset unohtuvat voi ne päivittää suomi.fi tunnistusta hyödyntäen
 - Palveluun kirjautumisessa voi hyödyntää myös MPASSid:tä

Lärarna som användare av LUDOS-tjänsten

- LUDOS-tjänsten är en del av tjänsteportalen Studieinfo. Du loggar in i tjänsten via Studieinfo för administratörer på adressen <https://virkailija.opintopolku.fi>.
- För att använda LUDOS-tjänsten som lärare krävs stark identifiering och registrering.
- Den ansvariga användaren för Studieinfo i den egna kommunen bjuder in läraren att bli användare av tjänsten.
 - Om du inte vet vem som är den ansvariga användaren för Studieinfo kan du kontakta LUDOS-kundtjänsten lukio@oph.fi (frågor på svenska utbildning@oph.fi) eller den allmänna stödadressen för Studieinfo (yhteisetpalvelut@opintopolku.fi).
 - Läraren får per e-post en länk för att identifiera och registrera sig för tjänsten. Vid identifieringen används suomi.fi-identifiering.
 - I samband med att du identifierar och registrerar dig skapas ett användarnamn och ett lösenord för tjänsten. Om du glömmer dina användaruppgifter kan du uppdatera dem med suomi.fi-identifiering.
 - Du kan även använda MPASSid-inloggning för att logga in i tjänsten.

Uuden virkailijan polku LUDOS palvelun käyttöön

Jos sinulla ei ole aikaisempia virkailijan tunnuksia, tarvitset kutsun päästäksesi käyttämään palvelua. Pyydä Opintopolun vastuukäyttäjältä kutsulinkki. Mikäli et tiedä kuka on organisaatiosi vastuukäyttäjä kysy sitä OPH asiakaspalvelusta lukio@oph.fi

Virkailijaksi rekisteröidytään sähköpostiin tulleen linkin kautta. Linkin lähettää organisaatiosi vastuukäyttäjä. Kutsu lähetetään sähköpostiin osoitteesta noreply@opintopolku.fi, joten mikäli viestiä ei näy, kannattaa tarkistaa roskapostilaatikko.

Rekisteröitymisessä käytetään vahvaa tunnistautumista, eli pankkitunnuksia, mobiilivarmennetta tai varmennekorttia. Rekisteröityminen on vain kertaluonteinen toiminta ja rekisteröinnin jälkeen kirjaudutaan käyttäjätunnuksella ja salasanalla. Kutsu on voimassa kuukauden ajan sen lähettämisestä, tämän jälkeen linkki ei enää toimi.

Kirjaudu jatkossa osoitteessa virkailija.opintopolku.fi. Anota tarvittaessa uusia käyttöoikeuksia tai jatkoaikaa vanhoille omista tiedoista

Kaikki henkilöt, jotka rekisteröityvät ja luovat käyttäjätunnuksen virkailijan Opintopolkuun (virkailija.opintopolku.fi) perustetaan oppijoina Oppijanumerorekisteriin elleivät he jo ole siellä. Henkilöiden henkilötiedot saadaan Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämästä väestötietojärjestelmästä (VTJ).

Vaatimukset käyttäjätunnukselle

- Käyttäjätunnuksen täytyy olla vähintään viisi merkkiä pitkä
- Käyttäjätunnus ei saa sisältää erikoismerkkejä eli käyttäjätunnus ei voi olla esimerkiksi sähköpostiosoite
- Käyttäjätunnus ei saa sisältää skandeja eli å, ä, ö eivät ole sallittuja

Vaatimukset salasanalle

- tulee olla vähintään 20 merkkiä pitkä.
- salasan tulee sisältää **ainakin kolme** seuraavasta:
- isoja kirjaimia
- pieniä kirjaimia
- erikoismerkkejä, joista sallitaan seuraavat: ! # \$ % * _ = ?
- numeroita
- ei saa sisältää skandeja eli å, ä, ö ovat kiellettyjä
- tulee olla annettuna kaksi kertaa samansisältöisenä.

Kirjautuminen MPASSid:tä käyttäen

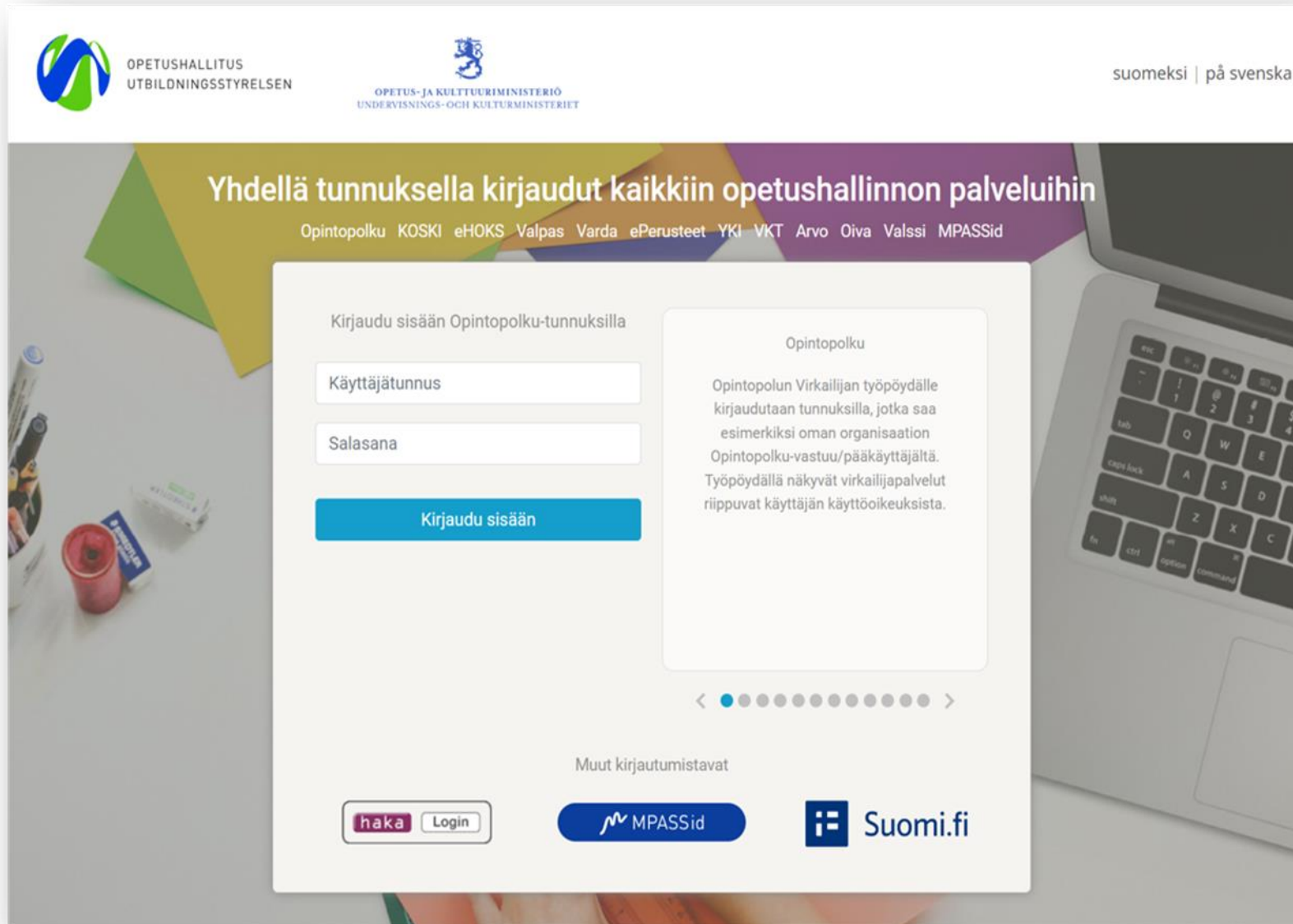
Virkailijan Opintopolun MPASSid-kirjautuminen edellyttää, että:

- sinulla on olemassa olevat virkailijatunnukset (organisaation vastuu- tai pääkäyttäjä myöntää käyttöoikeudet)
- oppilaitoksellasi on käytössä MPASSid-tunnistuksenvälitysratkaisu
- sekä MPASSid-käyttäjätiedoissasi että virkailijatunnuksellasi on oppijanumero.
- MPASSid:llä kirjautuva virkailijakäyttäjä tunnistetaan oppijanumeron perusteella.

Kaksivaiheinen tunnistautuminen

– <https://wiki.eduuni.fi/display/OPHPALV/Kaksivaiheinen+tunnistautuminen>

Kirjautuminen

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

suomeksi | på svenska

Yhdellä tunnuksella kirjaudut kaikkiin opetushallinnon palveluihin

Opintopolku KOSKI eHOKS Valpas Varda ePerusteet YKI VKT Arvo Oiva Valssi MPASSid

Kirjaudu sisään Opintopolku-tunnuksilla

Käyttäjätunnus

Salasana

Kirjaudu sisään

Opintopolku

Opintopolun Virkailijan työpöydälle kirjaudutaan tunnuksilla, jotka saa esimerkiksi oman organisaation Opintopolku-vastuu/pääkäyttäjältä. Työpöydällä näkyvät virkailijapalvelut riippuvat käyttäjän käyttöoikeuksista.

< ● >

Muut kirjautumistavat

haka Login

MPASSid

Suomi.fi

LUDOS-palveluun kirjaudutaan virkailijan opintopolun kautta osoitteessa

<https://virkailija.opintopolku.fi/>

Kirjautumiseen voi käyttää Opintopolku-tunnuksia, Mpassid:tä, suomi.fi-tunnistautumista tai Haka-kirjautumista.

Saat tunnukset tai käyttöoikeudet oman kunnan Opintopolku-vastuukäyttäjältä.

Omat tiedot

OPINTOPOLKU STUDIEINFO

Ohjeet ja yhteystiedot Opettaja Olio Kirjaudu ulos

Käytöhallinta LUDOS

☐ En halua sähköposteja tiedotteista

Valitse hakusana

Suodata näkyviä tiedotteita (ei suodatuksia) ▼

Muutoksia Opintopolun käyttäjähallintaan ▼

Tämä viesti on lähetetty kaikille virkailijan Opintopolun käyttäjille

2024-02-15T14:37:55.468

Vanha Opintopolku suljetaan 19.1.

Vanha Opintopolku eli <https://opintopolku.fi/wp/fi/> sekä siihen liitetty vanha tarjontapalvelu suljetaan

2023-01-12T15:12:58.991

TAMMIKUU 2024

HELMIKUU 2024

MAALISKUU 2024

MAALISKUU 2024

HUHTIKUU 2024

TOUKOKUU 2024

HEINÄKUUK 2024

ELOKUUK 2024

SYYSKUUK 2024

LOKAKUU 2024

Omia tietoja voi katsella ja muokata virkailijan työpöydän kautta.

Tietoja pääsee tarkastelemaan painamalla omaa nimeä (kuvassa "Opettaja Olio").

Tiedoista näkee myös voimassa olevat käyttöoikeudet, voi anoa käyttöoikeuksia tai hakea jatkoaikaa käyttöoikeuksille.

Oppilaitoksen pääkäyttäjä antaa käyttöoikeudet ja hyväksyy käyttöoikeuksien jatkoajat.

Siirtyminen LUDOS-palveluun tapahtuu "LUDOS"-painikkeen kautta.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kysymyksiä palvelun käyttöönnotosta

Frågor om ibruktagningen av tjänsten

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

**LUDOS-palvelun
asiakaspalvelu, palaute ja
tiedottaminen**

**LUDOS-tjänstens
kundtjänst, respons och
meddelanden**

Asiakaspalvelu, palaute ja tiedottaminen

Kundtjänst, respons och meddelanden

- Kysymykset asiakaspalveluosoitteeseen lukio@oph.fi
- Palaute palvelusta LUDOS-palvelussa sivukohtaisesta "Jätä palautetta"-linkistä
- Tiedotteet opettajille ja Opintopolun vastuukäyttäjille LUDOS-palvelusta virkailijan työpöydän kautta
- Frågor kan skickas till adressen lukio@oph.fi (frågor på svenska utbildning@oph.fi)
- Du kan ge respons i LUDOS-tjänsten genom att klicka på "Ge respons" längst ner på sidan.
- Meddelanden om LUDOS-tjänsten går till lärare och ansvariga användare för Studieinfo via administratörens arbetsbord

Hei Ulla, tervetuloa LUDOS-palveluun!

Suullinen kielitaito

 Koetehtävät

 Ohjeet

 Todistukset

Lukiodiplomit

 Koetehtävät

 Ohjeet

 Todistukset

Puheviestintä

 Koetehtävät

 Ohjeet

 Todistukset

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Suullisen kokeen järjestelyt

Isot muutokset LOPS 2019

Taitotasoarviointi näkyvämmäksi

Suullinen näyttö, joka koostuu opiskelijan kokoamista näytteistä

Suullisen kielitaidon todistus myös B2/B3-oppimääristä

Suullista kielitaitoa arvioidaan lukio-opintojen aikana!

Onko suullisen kielitaidon arviointi pakollista LOPS2021 pakollisilla opintojaksoilla?

Suullisen kielitaidon arvioinnin lähtökohta, LOPS 2019

[Vieraiden kielten / Toisen kotimaisen kielen] **pakollisten ja valinnaisten opintojen aikana arvioidaan myös opiskelijan suullista kielitaitoa.**

Valinnaisiin opintoihin kuuluvan [vieraiden kielten moduulien... / toisen kotimaisen kielen moduulien...] opintojen aikana suullisen kielitaidon arviointi perustuu opintojen aikaisiin näyttöihin sekä **Opetushallituksen tuottamasta suullisesta kokeesta tai Opetushallituksen tuottaman erillisen ohjeistuksen mukaisesti annetuista näytöistä** saatuun arvosanaan. Kyseisistä moduuleista koostuvien opintojaksojen arvioinnin edellytykset täyttyvät, kun opiskelija on antanut opintojakson suorittamiseksi sovitut näytöt ja suorittanut Opetushallituksen tuottaman erillisen kokeen tai antanut Opetushallituksen erillisen ohjeistuksen mukaiset näytöt.

Ohjeet ja materiaali

- <https://www.oph.fi/fi/suullisen-kielitaidon-arviointi-lukiossa-lops-2019>
- ludos.opintopolku.fi
- Opetushallituksen ohje ja tukimateriaalit on päivitetty elokuussa 2024. Päivitys johtuu uudesta LUDOS-palvelun käyttöönotosta. Päivitys on tekninen.
- Päivitetty materiaali löytyy sekä oph.fi-sivulta että LUDOS-palvelusta.

A- ja B1-oppimäärät

A- ja B1-oppimäärät, mikä EI ole muuttunut

- Suullisen kielitaidon kurssi –> suullisen kielitaidon moduuli/opintojakso
 - Suullisen kielitaidon koe osana kurssisuoritusta = opintojaksoa
 - Todistus suullisesta kielitaidosta on päättötodistuksen liite.

A-ja B1-oppimäärät, mikä on muuttunut

Suullisen kielitaidon koe:

- Suko.oph.fi -> ludos.opintopolku.fi
- Numeroarviointi ja taitotasoarviointi. Todistuksessa **paikka sanalliselle kuvaukselle** (esim. kun osaaminen ylittää taitotason C1.1)
- Väliaikainen, opettajan antama todistus **opiskelijan pyynnöstä** (toistaiseksi su, ru, en. Ei ole mahdotonta toimittaa muilla kielillä, jos saadaan käännöspohjat)
- Uusi, päivitetty ohjeistus vanhaa mukaillen.

Nostoja uusista ohjeistuksista (koepankki)

- Ohjeet opettajalle koejärjestelyihin, opiskelijalle kokeeseen osallistumisesta
- Ohjeet arvioinnin tueksi, mm
 - Taitotasoasteikko, joka on LOPS 2019 liite 2
 - Ajanvaraus
 - Arviointilomakepohjat
 - Taitotason muuntaminen numeroarvosanaksi
 - Usein kysytyt kysymykset oph.fi <https://www.oph.fi/fi/suullisen-kielitaidon-arviointi-lukiossa>

Suullisen kokeen korvaaminen näytteillä A- ja B1-oppimäärissä

Menettelyistä (koe vs. näytteet) päätetään paikallisesti. Voidaan sopia myös niin, että kukin opettaja päättää omalla kohdallaan, miten haluaa menetellä.

1. Opiskelija koostaa opettajalle kokonaisuuden näytteistä

- Opiskelija kerää tallenteita. Voidaan hyödyntää myös muiden opintojakson aikaisia suorituksia
- Opiskelija **valitsee tallenteet ja laatii lyhyen kirjallisen yhteenvedon** näytteistä ja **esittää ne opettajalle.**

2. Esittelytilaisuus on **näyttö**, mieluiten **ryhmätilaisuus**, jossa opettaja kohtaa opiskelijan, ja näytteistä keskustellaan. Opettaja hyödyntää tilaisuuden taitotasoarvion varmistamiseksi.

- Opettaja voi tarvittaessa pyytää lisänäytteitä

3. Opettaja antaa kokonaisuudesta taitotasoarvion. Opettaja voi hyödyntää myös mahdollisesti toisten opettajien antamia arvioita edellisiltä opintojaksoilta, mutta erillisen näytön pitävä opettaja vastaa lopullisen arvosanan määrittämisestä. Todistukseen myös numeroarvosana ja mahdollisesti myös sanallinen kuvaus.

Näytteiden valitseminen

- Opiskelija valitsee tallenteistaan näytteet, jotka riittävät näytöksi taitotason määrittämiseen. **Ensisijainen vastuu myös tarpeeksi haastavien näytteiden antamisesta on opiskelijalla.** Opettaja ohjaa.
 - 3 – 5 **eri tyyppistä** suoritusta. Lähtökohtana on, että opettaja pystyisi antamaan myös B2 – C1-tasojen hallinnasta arvion!
 - Yhteensä arvioitavan opiskelijan suullista tuottamista noin 10 minuuttia
 - Monologi, dialogi, voi myös olla ryhmätyö
 - Joukossa myös joku vaativampi, abstraktimpi aihe, esim. valmisteltu esitys, osallistuminen neuvotteluun tai arkipäiväistä tasoa vähän vaativamman tason keskusteluun.

ESIMERKKI näytteiden koostamisesta

- **Näyte 1.** Viidennen opintojakson aikana tehty suullinen tehtävä. Kolmen minuutin valmisteltu esitys esim. omista suunnitelmista ja ajatuksista tulevaisuuteen liittyen (opiskelu, työ, toiveet)
- **Näyte 2.** Galluptallenne. Opiskelija haastattelee yhtä tai useampaa henkilöä. Aihe: tavanomaista arkea vaativampi, esimerkiksi viimeaikainen tapahtuma maailmalla. Kesto kolme minuuttia, josta omaa osuutta noin kaksi minuuttia.
- **Näyte 3.** Suullisen opintojakson aikana tallennettu lukutehtävä, jossa ääntämisen harjoittelua. Omat opetellut äänteet. Lyhyt suullinen esitys, siitä minkä on itse kokenut kiinnostavaksi ruotsin ääntämisessä, miten opettelee ääntämään ja mihin on ääntämisen opettelussa (äänteet, sanapaino, lausepaino) keskittynyt. Oma tuotos, noin kaksi minuuttia.
- **Näyte 4.** Opiskelijan valmistelematon haastattelu. Opiskelijaa haastatellaan aiheesta, josta opiskelija ei tiedä etukäteen. Kesto: neljä minuuttia, josta opiskelijan oma osuus noin kaksi minuuttia) --> yhteensä noin 9 minuuttia.

+ Erillinen näyttötilaisuus: opiskelija esittelee opettajalle omat näytteensä (arviolta 5 minuuttia per opiskelija).

Nostoja uusista ohjeistuksista (näyttö =tallenteiden esittelytilaisuus) ja näytteet = tallenteet)

- Ohjeet näyttötilaisuudesta (*erillinen näyttö*)
 - Muutama esimerkki näytteiden koostamisesta
- Ohjeet arvioinnin tueksi
 - Taitotasoasteikko
 - Näytön arviointilomakepohjat
 - Taitotason muuntaminen numeroarvosanaksi
 - Usein kysytyt kysymykset oph.fi <https://www.oph.fi/fi/suullisen-kielitaidon-arviointi-lukiossa>

Arviointiperiaatteista: taitotasoasteikon käyttö

- Asteikossa suullinen tuottaminen käsittää vuorovaikutustaidot, mutta suullista tuottamista kuvataan myös laajan tekstikäsityksen mukaisesti *tekstien tuottamistaitona*.
<https://eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi/lukiokoulutus/6828810/tekstikappale/6828943>
 - Joissain kohdissa tekstien tuottamistaidot on eritelty *puheeksi* ja *kirjoittamiseksi*.
- Pääperiaate: arvosana annetaan taitotasona A1.1 – C1.1. Poikkeustapauksia:
 - Jos suoritus **alittaa** tason A1.1 kuvauksen, arvosanaksi tulee *alle A1.1*.
 - Mikäli suoritus **ylittää** taitotason C1.1 kuvauksen, arvosanaksi tulee *yli C1.1*. Taitotaso C2 ei voida antaa.
 - Mikäli suoritus on niin suppea, ettei tätä voi luotettavasti arvioida, siitä ei anneta lainkaan arvosanaa. Suoritus katsotaan keskeytyneeksi eikä todistusta voida antaa.

Arviointiperiaatteet: mitä arvioidaan?

- Suullinen kielitaito koostuu erilaisista laatupiirteistä: tehtävän suorittaminen ja vuorovaikutus, sujuvuus, ääntäminen, kielen laajuus ja tarkkuus.
- Keskustelukokeella arvioidaan taitoa puhua vierasta kieltä tuttujen henkilöiden kanssa.
- Lopullinen taitotasoarvio on kokonaisarvio!
 - Voidaan arvioida tehtäväkohtaisesti (muistiinpanot), mutta lopullinen arvio ei ole (välttämättä) keskiarvo
 - Epätasainen suoritus: onko joku piirre, joka on leimallisesti lopullista tasoarviota nostava tai laskeva?
- Arvioinnin peruslähtökohta: jos muuta perustetta ei ole, ratkaisu tehdään opiskelijan eduksi.

Suullisen kielitaidon arviointi kielissä LOPS 2019

Lähtökohtana lukiolaki 714/2018

- *Kielten opetuksessa opiskelijalta arvioidaan kielitaidon muiden osa-alueiden lisäksi suullinen kielitaito. Suullista kielitaitoa voidaan arvioida erillisellä kokeella.* (Lukiolaki 714/2018, 37 § 4 mom.)

Lähtökohtana opetussuunnitelman perusteet: 2019, 2015, 2003 (2009 TARK), 1994, 1985, ...

Käytänteet ja ylioppilastutkinnon ratkaisut

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

lukio@oph.fi

OPETUSHALLITUS
UTBILDINGSSTYRELSEN

Lukioploimit LUDOS-palvelussa

Mikko Hartikainen
Opetushallitus

Lukiodiplomisisällöt Ludos-palvelussa

- Lukiolain mukaan lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää eri oppiaineryhmissä tai oppiaineissa suoritettavia erityistä osaamista ja harrastuneisuutta osoittavan näytön sisältäviä opintokokonaisuuksia (lukiodiplomi). Valtioneuvoston asetuksen lukiokoulutuksesta mukaan lukiodiplomien laajuus on kaksi opintopistettä.
- Opetushallituksen päättämiin Lukion opetussuunnitelman perusteisiin 2019 (OPH-2263-2019) ja Aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2019 (OPH-2267-2019) sisältyy kotitalouden, kuvataiteen, käsityön, liikunnan, median, musiikin, tanssin ja teatterin lukiodiplomit.
- **LUDOS-palvelu sisältää lukiodiplomien ohjeet** (pdf, kuten SUKO-palvelussa).
- **LUDOS-palvelu sisältää lukiodiplomien todistuslomakkeet** (pdf, kuten SUKO-palvelussa).
- **Todistuslomakkeiden lisäksi Ludos-palvelussa julkaistaan myös lukiodiplomien tehtävät** (uutta)
 - Opetushallitus julkaisee lukuvuosittaiset tehtävät osana kuvataiteen, käsityön ja median lukiodiplomin ohjeita.
 - Opetushallitus julkaisee vuosittain kaikille lukiodiplomeille yhteisen tehtävän, jota opiskelijat voivat halutessaan käyttää suorittaessaan eri aineiden lukiodiplomeja. Yhteinen tehtävä on tarkoitettu ensisijaisesti lukiodiplomeihin, joiden ohjeisiin sisältyy erilliset tehtävät.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kysymyksiä käyttöönotosta

Frågor om ibruktagningen

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Lukiodiplomien kehittämistyö 2024-2027

Valmistelutyö taito- ja taideaineiden
kokeiden kehittämiseksi osaksi
ylioppilastutkintoa

Lukiodiplomien jatkokehittäminen

Lukiodiplomit osana hallitusohjelman lukiokoulutusta koskevia tavoitteita ja lakiesityksiä

- Hallitusohjelmassa lukiokoulutuksen keskeinen tavoite varmistaa laaja-alainen yleissivistys sekä tuottaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuus.
- OKM:n asettama lukiokoulutuksen työryhmä valmistelee hallituksen esitystä (1.10.2023 – 31.12.2024). Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.
- Lukiolakiin ehdotettavilla muutoksilla uudistettaisiin lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmää, mahdollistettaisiin englanninkielisen ylioppilastutkinto ja yhden ylioppilaskokeen korvaaminen lukiodiplomilla, säädettäisiin lukiolaisen oikeudesta tukiopetukseen ja erityisopetukseen.
- *”Luodaan lukiodiplomeille valtakunnallinen kriteeristö ja mahdollistetaan yhden pakollisen ylioppilaskokeen korvaaminen lukiodiplomilla. Yhden viidestä ylioppilaskokeesta voisi jatkossa korvata lukiodiplomilla.”* (Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023)

Lukiodiplomijärjestelmän kehittäminen 2024–2027

LUKIODIPLOMIJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN LAINSÄÄDÄNNÖN JA OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEIDEN POHJALTA

Lukiolain mukaisesti lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää eri oppiaineryhmissä tai oppiaineissa suoritettavia erityistä osaamista ja harrastuneisuutta osoittavan näytön sisältäviä opintokokonaisuuksia (lukiodiplomi).

HALLITUSOHJELMAN MUKAISEN LUKIODIPLOMIUUDISTUKSEN VALMISTELUN TUKEMINEN

Valmisteltavat esitykset kohdistuvat nuorille tarkoitettuun lukiokoulutuksen oppimäärään (810/2018) sisältyviin pakollisiin taito- ja taideaineisiin. Musiikin, kuvataiteen, liikunnan lukiodiplomit muuttuisivat ylioppilastutkinnon kyseisten taito- ja taideaineiden koesuorituksiksi.

Lukiodiplomijärjestelmän kehittämistyö Opetushallituksessa

- Opetushallitus vastaa tehtävänsä mukaisesti lukiodiplomijärjestelmän kansallisesta kehittämisestä. Lukiodiplomijärjestelmää kehitetään sisällöllisesti ministeriön toimeksiannon pohjalta. Lukiodiplomeja kehitetään nykyiseltä pohjalta osana lukion koko oppimäärän suoritusta.
- [Toimenpiteitä on suunniteltu vuosille 2024–2027](#). Kyseessä on laaja kokonaisuus, joka perustuu Opetushallituksen vuonna 2022 ministeriölle valmistelemaan [kehittämissuunnitelma-esitykseen](#).

Mahdollinen taito- ja taideaineiden kokeiden kehittäminen osaksi ylioppilastutkintoa

- Jos lainsäädäntömuutokset etenevät ennakoidusti, Ylioppilastutkintolautakunta vastaisi aikanaan musiikin, kuvataiteen ja liikunnan kokeiden kehittämisestä osaksi ylioppilastutkintoa.
- Opetushallitus edistää osaltaan hallitusohjelman mukaista lukiodiplomien uudistuksen valmistelua ja tekee kehittämistyötä myös yhteistyössä Ylioppilastutkintolautakunnan kanssa.
- Taito- ja taideaineiden kokeet edellyttävät valmistelutyötä jo ennen mahdollisista muutossäädöksistä päättämistä ja niiden voimaantuloa.

Luonnos laiksi ylioppilastutkinnosta annetun lain muuttamisesta

- Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeet edellyttäisivät kokeiden järjestämistä lukioissa Ylioppilastutkintalautakunnan määräämänä ajankohtana. Se edellyttäisi mm. yhden uuden koepäivän määräämistä sekä kevään että syksyn koekerralle.
- Koetehtävät perustuisivat oppiaineiden valtakunnallisiin opintoihin. Taito- ja taideaineiden kokeisiin sisältyisi varsinaista koepäivää edeltäviä valmistavia näyttöjä, jotka olisivat osa tutkintoa.
- Valmistavat näytöt liittyisivät taito- ja taideaineiden kokeisiin ja ne suoritettaisiin ennen varsinaista koetta osana lukion oppimäärän mukaista opetusta. Jos kokelas uusii kokeen, tulee hänen uusia myös valmistava näyttö.
- Valmistavien näyttöjen ja kokeiden ajankohdasta ja sisällöstä päättäisi Ylioppilastutkintolautakunta tarkemmin.
- Ensimmäiset taito- ja taideaineiden kokeet olisi mahdollista järjestää aikaisintaan syksyllä 2029, jolloin se koskisi lukio-opintonsa 1.8.2027 aloittavia opiskelijoita.
- Taito- ja taideaineiden kokeet edellyttävät runsaasti valmistelutyötä Ylioppilastutkintolautakunnalta ja Opetushallitukselta. Opetushallitus on ministeriön kanssa tehdyn tulossopimuksen mukaisesti käynnistänyt hallitusohjelmakirjauksen mukaisen kehittämistyön diplomijärjestelmän kehittämiseksi yhteistyössä Ylioppilastutkintolautakunnan kanssa.

[Luonnos hallituksen esitykseksi / Lausuntokierros 22.4.-4.6.2024](#)

Lukiodiplomijärjestelmän kehittämistyön tavoitteita

Opetushallituksen kehittämissuunnitelma -esityksen (2022) pohjalta

- Lukiodiplomin tehtävänä on jatkossakin mahdollistaa opiskelijan osaamisen osoittaminen ensisijaisesti niissä oppiaineissa, joilla ei ole koetta ylioppilastutkinnossa.
- Lukiodiplomien järjestämisen ja suorittamisen käytäntöjen yhdenmukaistamista tuetaan luotettavuuden ja yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi.
- Lukiodiplomien arviointilinjauksien ja -menettelyn kehittäminen.
- Kehittämistyössä huomioidaan digitaalisuuden mahdollisuuksien hyödyntäminen lukiodiplomien järjestämisessä ja arvioinnissa.
- Tuetaan lukiolainsäädännön mukaisia yhteistyön ja koulutuksen hankkimisen mahdollisuuksia.
- Hallitusohjelman mukaisen valmistelun tukeminen osana lukiodiplomijärjestelmän 2024-2027 kehittämistyötä. Opetushallitus vastaisi mahdollisista LOPS2019 -perusteiden muutoksista, taito- ja taideaineiden pedagogiikan kehittämisen edistämisestä ja opetushenkilöstön osaamisen ja valmiuksien vahvistamisesta.
- Kehittämistyöllä pyritään luomaan paremmat edellytykset lukiodiplomien hyödyntämiselle jatko-opintoihin haettaessa.

Lukiodiplomijärjestelmän kehittämistyö 2024-2027: Suunniteltuja toimenpiteitä ja alustavaa aikataulua 2024

- Osallistuminen opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän ja sen jaoksen lakiesityksen valmisteluun
- Opetushallituksen lukiodiplomien kehittämistyön hallitusohjelman mukaista valmistelua tukeva seurantaryhmä ja kolme alatyöryhmää
- Kartoitukset tutkintoon sisältyvistä musiikin/kuvataiteen/liikunnan kokeista suorituksista ja näytöistä eri maissa ja kansainvälisissä koulutusohjelmissa
- Kotitalouden, käsityön, median, tanssin ja teatterin lukiodiplomin tukimateriaalin tuottaminen 2024–2025
 - Opetussuunnitelmatyön tukimateriaali
 - Opetuksen ja arvioinnin suunnittelun ja toteuttamisen tukimateriaali
- Lukiodiplomien arvioinnin kehittäminen (arviointimenettely ja –linjaukset)
- Kartoitus koulutuksen järjestäjien yhteistyöstä ja koulutuksen hankkimisesta sekä osaamisen tunnustamisesta ja tunnustamisesta
- Lukiodiplomiaineessa suoritettujen opintojen ja lukiodiplomien kartoitus (KOSKI-data)

Lukiodiplomijärjestelmän kehittämistyö 2024-2027: Suunniteltuja toimenpiteitä ja alustavaa aikataulua

2025 -2027

- Lukiodiplomitarjonnan kehittämistarpeiden selvittäminen
- Mahdolliset lukiodiplomien järjestämistä ja arviointia kehittävät koulutukset
- Mahdollisia kehittämiseminaareja, Lukiopäivät 2025, lukiodiplomiseminaari
- Mahdollisten uusien lukiodiplomien kehittäminen
- Suunnitellaan ja käynnistetään toimenpiteet pakollisten taito- ja taideaineiden pedagogiikan kehittämisen edistämiseksi ja opetushenkilöstön valmiuksien vahvistamiseksi
- Suunnitellaan ja käynnistetään toimenpiteet lukiodiplomijärjestelmään sisältyvien oppiaineiden pedagogiikan kehittämisen edistämiseksi ja opetushenkilöstön valmiuksien vahvistamiseksi
- Mahdollinen LOPS2019 muutosmääräyksen valmisteluprosessi, Lukiodiplomien suoritusohjeiden valmistelu
- Opetushallituksen kehittämistyön suunnitelmia päivitetään ja tarkennetaan tarpeen mukaan työn edetessä
- Opetushallitus toteuttaa kehittämistyötä 2024–2027 käytettävissä olevien resurssiensa puitteissa.

OPETUSHALLITUKSEN WEBINAARIT

Taito- ja taideaineet tulossa ylioppilastutkintoon -webinaari

29.10.2024: <https://tapahtumat.oph.fi/event/XzLy9>

Mitä kuuluu lukiodiplomien kehittämislle? -webinaari

5.11.2024: <https://tapahtumat.oph.fi/event/d1Dke>

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

lukio@oph.fi

Lisätietoa lukiodiplomeista:

[Lukiodiplomit-sivut](#) (oph.fi)

[Lukion opetussuunnitelman perusteet 2019](#) (ePerusteet-palvelu)

[Lukiodiplomijärjestelmän kehittäminen 2024–2027](#) (oph.fi)

